

- (1) [B] Nechť $A : \mathbb{R}^6 \mapsto \mathbb{R}^6$ je lineární zobrazební takové, že $A^{26} = I$. Najděte lineární prostory V_1, V_2 a V_3 takové, že
- $\mathbb{R}^6 = V_1 \oplus V_2 \oplus V_3$
  - $\dim V_1 = \dim V_2 = \dim V_3$
  - $AV_1 \subset V_1, AV_2 \subset V_2$ a $AV_3 \subset V_3$
- (2) [B] Nechť G je konečná grupa tvořena celočíselnými maticemi rozměru 2×2 s operací násobení.
- Co můžete říct o prvcích grupy G : $\det A$, vlastní čísla A , Jordanův tvar A , řád A ?
  - Naleznete všechny takové grupy až na izomorfismus.

- (3) [D] M je komplexní matice $n \times n$. Označme

$$G_M = \{\lambda : \lambda M \sim M\}$$

- Určete G_M pro matici $M = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 4 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$

- Když $M^k \neq 0$, pro každé $k \in \mathbb{N}$, pak G_M je konečná. Dokažte.

- (4) M je matice rozměru 20×20 taková, že pro každé $i, j = 1, 2, \dots, 20$ platí:

$$m_{ij} \in \{+1, -1\} \text{ pro } i \neq j \quad \text{a} \quad m_{ij} = 0 \text{ pro } i = j$$

Dokažte, že M je regulární.

- (5) [B] Dokažte, že když A je matice rozměru 2×2 s celočíselnými prvky taková, že $A^n = I$ pro nějaké $n \in \mathbb{N}$, pak $A^{12} = I$.

- (6) [I] Nechť $A, B \in \mathbb{C}^{n \times n}$.

- Dokažte, že

$$\begin{pmatrix} A & B \\ B & A \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} A+B & 0 \\ 0 & A-B \end{pmatrix}$$

- Odvoďte, že

$$\text{hodnost}(A+B) \leq \text{hodnost}(A) + \text{hodnost}(B)$$

Návod: Použijte elementární operace k převodu matice $\begin{pmatrix} A & 0 \\ 0 & B \end{pmatrix}$ na

$$\text{matici } \begin{pmatrix} A+B & B \\ B & B \end{pmatrix}$$

- (7) [A] Nechť $A, B, C, D \in \mathbb{C}^{n \times n}$. Položme

$$M = \begin{pmatrix} A & B \\ C & D \end{pmatrix}$$

Dokažte: Když $C = 0$, pak

$$\det M = \det(AD - CB).$$

Ukažte, že obecně neplatí $\det M = \det(AD - CB)$.

- (8) [A] Necht $A, B, C, D \in \mathbb{C}^{n \times n}$ a necht $AC = CA$. Dokažte, že

$$\det \begin{pmatrix} A & B \\ C & D \end{pmatrix} = \det(AD - CB).$$

Návod:

- Uvažujte nejdříve, že matice A je regulární a zkoumejte vztah mezi determinanty matic

$$\begin{pmatrix} A & B \\ C & D \end{pmatrix} \quad \text{a} \quad \begin{pmatrix} I & 0 \\ -C & A \end{pmatrix} \begin{pmatrix} A & B \\ C & D \end{pmatrix}$$

- Pro singulární matici $A \in \mathbb{C}^{n \times n}$ dokažte, že existuje $\varepsilon > 0$ tak, že matice $A + tI$ je regulární pro každé $t \in (-\varepsilon, \varepsilon)$.
- (9) [G] Necht A a B jsou reálné matice takové, že $A^\top = A$, pro všechna $x \in \mathbb{R}^n$ platí $x^\top Ax \geq 0$ a současně $AB + BA = 0$. Dokažte, že $AB = BA = 0$ a dejte příklad takových matic, ve kterém $A \neq 0$ a $B \neq 0$.
- (10) [I] Necht $A \in \mathbb{C}^{m \times n}$ a $B \in \mathbb{C}^{n \times m}$. Dokažte, že

$$\begin{pmatrix} AB & 0 \\ B & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ B & BA \end{pmatrix}$$

a z toho odvoďte, že matice AB a BA mají stejná nenulová vlastní čísla (včetně jejich algebraických násobností). Když $m = n$, pak A a B mají stejná vlastní čísla.

- (11) Necht $A, B \in \mathbb{C}^{n \times n}$. Dokažte, že

$$\sigma(A) = \sigma(B) \iff \operatorname{tr} A^k = \operatorname{tr} B^k \quad \text{pro každé } k = 1, 2, \dots, n.$$

$\sigma(A)$ je spektrum uvažované včetně algebraických násobností a $\operatorname{tr} A$ je stopa matice A .

- (12) Necht A a B jsou komplexní čtvercové matice. Dokažte nebo vyvráťte:
- Když A a B jsou diagonalizovatelné, pak $A + B$ je diagonalizovatelná;
  - Když A a B jsou diagonalizovatelné, pak AB je diagonalizovatelná;
  - Když A^2 je diagonalizovatelná, pak A je diagonalizovatelná;
  - Když A^2 je diagonalizovatelná a A je invertovatelná, pak A je diagonalizovatelná.

- (13) [E] Caleyova věta říká, že matice A je kořenem svého charakteristického polynomu $p_A(t)$. Polynomů, které mají za kořen A , je hodně. Nenulový polynom minimálního stupně, který má za kořen matici A se nazývá minimální polynom matice A , označme jej $\mu_A(t)$.

Určete Jordanův tvar matice A pokud víte, že

$$p_A(t) = \mu_A(t)(t - i) \quad \text{a} \quad (\mu_A(t))^2 = p_A(t)(t^2 + 1)$$

- (14) Necht platí $A \otimes B = C \otimes D \neq 0$ a necht matice A a C mají stejný rozměr. Pak $A = aC$ a $B = bD$, kde $ab = 1$.
- (15) [E] Napište co nejdelsí seznam matic s vlastnostmi:

- charakteristický polynom každé matice je $(t-1)^5(t+1)$
- minimální polynom (viz předchozí příklad) každé matice je $(t-1)^2(t+1)$
- žádné dvě matice ze seznamu nejsou podobné jedná druhé

- (16) [F] Necht A a B jsou regulární matice z $\mathbb{C}^{5 \times 5}$ takové, že existuje $\alpha \in \mathbb{C}$, $\alpha \neq 1$ vyhovující

$$AB = \alpha BA.$$

Dokažte, že existuje regulární matice $R \in \mathbb{C}^{5 \times 5}$ a čísla $a, b \in \mathbb{C}$ takové, že

$$R^{-1}AR = a \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \quad \text{a} \quad R^{-1}BR = b \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & \omega & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \omega^2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \omega^3 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & \omega^4 \end{pmatrix},$$

kde $\omega = \exp(i\frac{2\pi}{5})$.

- (17) [G] Rozhodněte, zda platí následující tvrzení.
- Necht $A \in \mathbb{C}^{n \times n}$. Pokud $x^*Ax \geq 0$ pro každé $x \in \mathbb{C}^n$. Pak $A = A^*$, tj. A je hermitovská.
  - Necht $A \in \mathbb{R}^{n \times n}$. Pokud $x^T Ax \geq 0$ pro každé $x \in \mathbb{R}^n$. Pak $A = A^T$, tj. A je symetrická.
- (18) [I] Necht $A, B \in \mathbb{C}^{n \times n}$ mají vlastnost, že $A^2 = A$ a $B^2 = B$ a navíc obě matice mají stejnou hodnotu. Pak $A \sim_{\mathbb{C}} B$.
- (19) [H] Nalezněte charakteristický polynom a Jordanův tvar matice $A \in \mathbb{C}^{n \times n}$ s prvky
- $$A_{ij} = 1, \text{ když } i = j \text{ nebo } i = 1 \text{ nebo } j = 1,$$
- $$A_{ij} = 0, \text{ v ostatních případech.}$$

Např. pro $n = 5$

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}$$

- (20) [G] Necht A a B jsou čtvercové pozitivně semidefinitní matice. Pak existuje regulární matice P taková, že

$$P^*AP \quad \text{a} \quad P^*BP$$

jsou diagonální.

- (21) [H] Necht $J_k(\lambda) \in \mathbb{C}^{k \times k}$ je Jordanova buňka rozměru k k číslu λ . Určete Jordanův tvar transponované matice $J_k(\lambda)^T$.
- (22) [J] Je pravda, že $A \in \mathbb{R}^{n \times n}$ komutuje s A^T ?

(23) Necht $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{pmatrix}$. Ukašte, že každá matice B , která komutuje s A , má tvar $B = sI + tA$ pro nějaké $s, t \in \mathbb{R}$.

(24) [D] Necht

$$A = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}.$$

Pro které kladné $n \in \mathbb{N}$ existuje komplexní matice $B \in \mathbb{C}^{4 \times 4}$ taková, že $B^n = A$?

(25) Ukašte, že

- existuje reálná matice $A \in \mathbb{R}^{2 \times 2}$ taková, že $A^2 = -I$
- neexistuje matice $A \in \mathbb{R}^{2 \times 2}$, která by splňovala

$$A^2 = \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 0 & -1 - \varepsilon \end{pmatrix}, \quad \text{kde } \varepsilon > 0.$$

(26) [B] Necht V je množina matic rozměru 5×7 s vlastností, že pro každou $A, B \in V$ a $r, s \in \mathbb{R}$ platí, že $sA + tB \in V$. Dokašte, nebo vyvráťte: Když V obsahuje matice hodnotí 0, 1, 2, 4 a 5, pak obsahuje i matice s hodnotí 3.

(27) Necht $A = \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} \sqrt{3} & -1 \\ 1 & \sqrt{3} \end{pmatrix}$. Najděte kladné $m, n, k \in \mathbb{N}$ takové, že $A^m B^n = 2^{8-k} I$.

(28) Necht A, B jsou čtvercové matice stejného rozměru takové, že $ABAB = 0$. Plyne z toho, že $BABA = 0$?

(29) [J] Dokašte, že když čtvercová matice $A \in \mathbb{F}^{n \times n}$ je podobná pouze sama sobě, pak A je násobek identické matice.

(30) [F] Necht A a B jsou diagonalizovatelné regulární matice z $\mathbb{C}^{4 \times 4}$ takové vyhovující

$$AB = -BA.$$

Dokašte, že existují regulární matice $R \in \mathbb{C}^{n \times n}$ a $\tilde{A}, \tilde{B} \in \mathbb{C}^{2 \times 2}$, takové, že

$$R^{-1}AR = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix} \otimes \tilde{A} \quad \text{a} \quad R^{-1}BR = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \otimes \tilde{B}.$$

Návod: Dosaďte vlastní vektor matice A do rovnosti $AB = -BA$, odvoďte symetrii spektra kolem počátku a vztah vlastního vektoru k λ a vlastního vektoru k opačnému vlastnímu číslu.

(31) [C] Necht A je Hermitovská matice taková že

$$A^5 + A^3 + A = I.$$

Dokašte, že $A = I$

(32) [C] Dokašte, nebo vyvráťte: matice A rozměru $n \times n$ taková, že $A^2 + 2A + 5I = 0$ existuje právě tehdy, když n je sudé.

- (33) [H] Necht $J_k(\lambda) \in \mathbb{C}^{k \times k}$ je Jordanova buňka rozměru k k číslu λ . Určete Jordanův tvar matice $J_k(\lambda) \otimes J_\ell(\mu)$.